

TEISED LEHED.

Pääle Petseri häälteostmise protsessi

näha mingilt rahvuslikku piiri lahutamata meele tagumaadonna muust Eesti. See on lahutamata ja teistega ühendamine oia meele riigilt. Teame aga küllalt hästi, et rahvus-
likult mõdast mõju end film meelstasti matema-
paneks. Peame olema eriti valmel, et eel-
süü filmi püüdnud oleks tugew mitte ainult arwa-
liselt, vaid ka tõeliselt. Eesti haritlaste
on selle maadonna jüdamisse ajunud iga aas-
taga kaswamaal arwul. Tema tohus on olla
teelrooks. Ometi nägime, et Belteri eelkaste
selsfondilist töö, mis peaks olema selle maad-
onna kultuurilisel ebeneemil ehirinnas rüht-
jats teguriks, lottas kahetseltawa määral.
Miks? Bawstati, et lahthelid küllustawad ja
ritumad istutju. Ometi lahthelid wõimatu
toos töötada mõne isikuga, kes oma postikooni
säilita kinnas oia mõhdamäpsemata.

Matuste päew.

„Petseri linnapää on mõistetud kuueks kuuks wangi. Kohtus linnak-
tulnud asjaolud ei tee su eestlasest
linnapäile. Ei ole aga enam põhjust
kahetseda, et need asjaolud toodid
awalikkuse ette, sest nii wälkese
linnas old nad waremgi lgatue suus.
Eesti kultuuritööle idapirli wõib aina
kasuks tulla, et eesti kohus on toi-
nud neist asjaoludest wäärilisel järei-
dusi. Kes tunneb olukorda koha-
pääl, see wõib awaldata kindlat loo-
tust, et see, mis sündis kohtus, ni-
kurk kui see ka ei ole, mõjub ter-
wendawalt ja tähendab pööret pa-
rema suunas.

Beisertimaa on Eesti hõlpsamuse pooltelt aastakümne testel kultuurilijelt palju arenenud. Ei ole pöijust temast kõnelda kui Retistust Joadst, kus iseloomustawails joontel joomine ja nautimine. Elajid on samuti

30.000 kr. kirikutele

Tasu kogudustele wõõrandatud maade eest.

Raubandus-Eestustojal on walmi-
nub laulatustsükli lawa maa- ja wälle-
kaupmeeste organiseerimise lohta, milles
tõuga tahetaks alustada uue aasta
algul. Tahetaks luua uus organisati-
oon. Kui wastawad toonijed on
moodustatud, kutjutakse looma üleriikline
kongress, mis arwatawasti wõib toi-
muda tulewa aasta hilissuwel. Edd-
pannatakse alus maa- ja wällekaupmeeste
liidule.

GEA annetus raamatufondile.
 Eesti Loomatajate Reelühing annetas
 raamatufondi hääks 2000 krooni.

Maailmas tehv wiljafaat.

Rahvusvahelise põllumajanduse
instituti aruande järelle on idanuv
tõugu maadmas tehuv viljakas. Ainul
13 u t o g u b e B e n e f i tulewad tea
ted riffaltat jagagi. Silja wõlgame
damates riikides kufel idanemu ainul
4 prot. üle mōõdunud aasta jagi
mis oli fõlge tehmem pārafi maadma
jõda.

Sapjerööwel taebas jälle ebaft

Dokanilendur Lindberghi lapsi mõn
war Richard Hauptmann eestas kõrge
male kohtule uue ebasilaeuuse. Sell
laeuuse tagasilükkamisel Hauptmann
les teatawasti mõistetud juba surma
peab tulewa aasta alul minema elektril
tootile.

Kirjutanud
Aug. Usin

26. Traugott Bahn,

tonnaft (15-litmeline), kes Saksamaal
lähetaht wastuwaetud olust eil
w i t m a, wõitis aja ka Sohin. Ta wõitis
siks pikemat aega Saksias, pidades kõljal
Balti hertsogkriigi loomise sihts ja juunasa
wastumustawale kõnele ja miitinguüh
Tuules tagasi Eestihe, pidi taatue la
mil täandel Saksia olufatlooniwägebega
1918. a. now. siiti jädawalt lahuma

Pastor, poliitil, walmuht, kirjant
ja memuarist.

Pääle walmuhtu wähemate kirjan
duslike toodete, ta eesti keeles, eriti
tähelepanu pälwinud aga tema eluloo
kirjeldused: "Aus meiner Jugend
zeit (Minu noorusajast)", Berliin 1921
ja "Erinnerungen aus meiner
Leben (Mälestused mu elust)", Berliin
1922. Mõlemad tüsedad raamatuid
ilaldawad lühikult elu ja pereelolikk
sündmusite detaile kirjelduse forma
rõhkesti wäärtuslikku materjali. Wäl
jarja ringfonde elumisside ja maailma
waatega tutvumiseks.

usuteaduse professor 1908—1918 ja
langes enamlastelt Tartus Arhitektuuri
feltris 14. I 1919. a.

27. **Rudolf Gottfried Rallas**
sünd. Saaremaal Raarma küsti Mõhke
Rallase pojana 10. mail 1851. aastal
Õppinud Tartu Elementaar-koollõpetaja
Seminaris 1868.—1871. a., teotõpetaja
Järel Järele Tartus algkooli õpetajana
Järel õpinguid Tallinna Rubermangu
gümnaasiumis 1876.—1878. a. ja Tartu
ülikooli usuteaduskonnas 1878.—1883
aastani, wilmasti cand. theol. õfimehe
lõpetades. Abipastor Walgas 1884.—
1887. a., pastor Rõuges 1887.—
1901. a. ja Peterburis Eesti Saam-
koguduses, dr. J. Surba järglasena
1902. aastast surmani, 9. apr. 1913. a.
Maetud Tartus Maarja kalmistule
dr. Surba lähedal.

[illegible]

aruksadawalt loobus ta taalle pakutud
(1900. a.) Tartu Ülikooli tegeliku usi
teaduse profesori kohast. Sa usulisse
teosed kuuluvad sentises eesti walmulliku
kirjanduses parimate hulka. R. Raala

olt ka põhjalist eesti rahvaluule, eriti „Kalevipoja“, tundja, ammutades siit andmeid eestit rahwa hingelaadi selgitamiseks ja mõistmiseks. Eesti Kirjameeste Seltsi ajutajaid ja alitiisemajad liitmeid. Ihtil vabades jellits kõnesh.

R. Kallaste julest on ilmunud ligi 3 raamatut, nendest 17 Rõugese kirjutatud. Maitsemig võitid neid teistest „Wälgapuu“, 1871; „Wälgilist rehendaaja“, 1874; „Arwamiste oadits“, 1875; „Romas arwupliit“, 1875; „Murrub“, 1875; „Wälgarehendauste togu“, 1876; „Tegewä Kirjameeste Seltsi Aastaraamat“, 1877; „Wälgilist rehendaaja tarwillemad opituleb“, 1878; „12¹/₂ toopi päähliit“ 1878; „Patuste jaber“, 1883; „Rõlge tarwillem nimit“, 1883; „Kadala Pätte“, 1888; „Wene Kallast Semm misjonääd ametis“, 1888; „Metsoholl des elementaren Rechnens“, 1889; „Igwene Ewangelium (Jutulu)raamat“, 1889; „Kallast wara ilma peal“, 1891; „Meie Isjantant Seesuse Kristuse Armuland“, 1891; „Wendaw ja Immanuel“, 1892; „Rõo Rannel“, (walmuult luuletiste togu“, 1892; „Rõosa Kikk (Kikk mälustusraamat õristamilets)“, 1893; „Saaron Walge Sil pulmapedewals (Perefollusraamat)“, 1894; „System der Gedächtnislehre. Neue Darstellung der memor-

tiven Theorie und Progreß auf Grund der Volkspoesie und des theologischen Personalismus", Torus 1897, 532 ff. („Meesepdamisjepetule eht minemoo nilla fästee"). Quittaw ja waimurikka teos meesepdamisjepetust alale „Ollpuntehed", 1897; „Runas on meesepdamisjepetust Kristus (ündinud?)", 1898; „Suhtus togemata", 1898 „Midaal on meesepdamisjepetust Kristus (ündinud?)", 1899; „Tasafed häädle tommikill ajal", 1900; „Suur-Reede eht Paastu-Rannel", 1901.

Ent R. Kallas Riiges muudu ni
 ühterast julg ta siituumisega Peterbur
 roostetus jädawoli, olugit, ta siit
 aastall aluult weel teileas wõitis. A
 dsielt on R. Kallas olnud andelamat
 taluissi, eriti matemaatilise ja filosoof
 lise laetelitiga eht aruga siigawama
 mõtteisid, siigawamalt tumeisid nni
 siigawomeliselali wõljalujuuennid siit
 Geisla.

Ja noorem wend, dr. phil. Osta
Kallas (sünd. 13. X 1868.) on tuntud
Cesti folklorist, rahwakuule teadlane
rahwuslik ja hõimutegelane, diplomaat
(olnud saabli Soomes ja Soodis)
Cesti ketselawuse ajal (sünd pensionil)
surtimaid Cesti rahwusluse aktiivset
ideoloog.

(Zärqneb.)

